

התוכן

חדשות ביעף

- 3. נמלי תעופה בישראל
- 6. מטוסים חדשים בישראל
- 10. חברות תעופה זרות
- 11. חברות תעופה ישראליות
- 12. תעשיות ביטחוניות
- 14. ישראל בחלל
- 15. חילות אוויר ערביים

זכות ראשונים: חלוצי התיכון האווירונאוטי בישראל

- 16. פרופ' יוסף זינגר

מוזיאונים לתעופה בעולם

- 21. מוזיאון המלחמה האימפריאלי בדאקספורד

- 29. ספרים ביעף

בשער: מטוס האיירבאס A321-251NX הראשון של ארקיע (שסימונו המסחרי A321LR neo) ממריא מהמבורג בגרמניה בדרכו לישראל ב-14 בנובמבר 2018.

דבר העורך

כהרגלנו מדי שנה, הגיליון הראשון לשנת 2019 כולל סיכומים על היבטים שונים של התעופה האזרחית במדינת ישראל בשנה החולפת. אנו מפרטים באופן ייחודי אילו כלי-טיס נוספו ברישום הישראלי; אילו כלי-טיס הוצאו משירות או נמכרו לחו"ל; בכמה גדלה תנועת הנוסעים הבינלאומית בנתב"ג ומיהן חברות התעופה שהובילו בכמות הנוסעים שהטיסו. מכיוון שבשנת 2018 לא אירעו בישראל תאונות טיסה קטלניות או תאונות חמורות במיוחד, לא נדרשנו לדיווח בנושא בטיחותי זה.

מבחינת תשתיות התעופה בישראל, אנו מברכים על חנוכתו של נמל התעופה הבינלאומי רמון בבקעת תמנע ליד אילת – שדה התעופה האזרחי הראשון שמוקם במדינת ישראל מאז קום המדינה (כל שאר השדות הם ירושה מתקופת המנדט הבריטי בארץ ישראל, שהוגדלו וחדשו במהלך השנים). שדה התעופה הרצליה ממשיך בינתיים לפעול כסדרו, למרות הכוונות לסגירתו, מכיוון שטרם נמצאה לו חלופה הולמת. לעומת זאת, שדה דב בתל-אביב צפוי להיסגר ב-1 ביולי השנה, אלא אם תתקבל ברגע האחרון החלטה לדחות שוב את הסגירה.

בתחום התעופה האזרחית בישראל, חברות התעופה אל-על, ארקיע וישראייר המשיכו בשנה החולפת לחדש את ציי המטוסים שלהן. אל-על הצטיידה בחמישה מטוסי בואינג 787-9 דרימליינר נוספים, ובמקביל הוציאה משירות את מטוסי הבואינג 767-300ER המיושנים (כאשר אחרון המטוסים מדגם זה צפוי לצאת משירות בראשית פברואר השנה). ארקיע החלה להצטייד במטוסי איירבאס A321LR neo, כאשר השניים הראשונים הגיעו בנובמבר ובדצמבר. ישראייר (שעומדת להימכר לבעלים חדשים) הוסיפה איירבאס A320 ו-ATR72-500 חכורים. חברות התעופה הישראליות נאבקות בתחרות גוברת והולכת מצד חברות התעופה הזרות שמציפות את ישראל, כאשר נתח השוק שלהן בתנועת הנוסעים בנתב"ג יורד בהתמדה משנה לשנה.

התעופה הכללית בישראל מתפתחת בקצב איטי ביותר לאור אי-הוודאות לגבי המשך פעילותם של שדות התעופה בהרצליה ובתל-אביב, אך ניכר גידול בפעילות בתי הספר לטיסה הנותנים מענה למחסור הגובר בטייסים.

התעופה הזעירה והספורטיבית בישראל, שפרחה בשנים הקודמות, מראה סימני התמתנות. בשנת 2018 נוספו רק שבעה מטוסים חדשים, לעומת 13 בשנה הקודמת ו-20 בשנת 2016. אחת הסיבות היא כנראה מצוקת מקומות החנייה במוסכי המנחת העיקרי בראשון-לציון וההגבלות על המשך הרחבתו בתחום החלל, אנו מדווחים על הצלחה נוספת של חברת ספייס פארמה הישראלית, ששיגרה מעבדה מיניאטורית שלישית לניסויים בתחנת החלל הבינלאומית. אנו מצפים להצלחת החללית בראשית של עמותת SpaceIL, ששיגורה מארה"ב צפוי להתבצע בחודש פברואר. נחיתתה המוצלחת על פני הירח עשויה להניב שיתוף פעולה של התע"א עם חברת OHB System AG הגרמנית כדי להציע שירותי הגעה וגישה לירח עבור סוכנות החלל האירופית, לפי הסכם בין שתי החברות שנחתם בסוף ינואר.

יהודה בורוביק

מהדורה אלקטרונית e146
שבט תשע"ט – ינואר 2019

בחסות
האגודה למדעי התעופה
והחלל בישראל

www.aerospace.org.il

ביעף נוסד בשנת 1972.

מו"ל ועורך אחראי: יהודה בורוביק

עורכי משנה: מאיר פדר

ד"ר נעם הרטוך

דוא"ל: biaf@aerospace.org.il

מחיר המינורי: 117 ש"ח לשנה.

© כל הזכויות שמורות ל"ביעף".

מהדורה אלקטרונית זו מיועדת לשימוש
הבלעדי של המנוי אליו נשלח העיתון.
העברה, הפצה או העתקה של הקובץ
ותוכנו אסורים בהחלט.

BIAF – Israel Aerospace e-Magazine

Publisher & Editor: Yehuda Borovik

E-mail: biaf@aerospace.org.il

Copyright © 2019 BIAF.

All rights reserved.

This electronic version is
intended for the sole use of the
intended subscriber. Any pass-along
distribution, repurposing, or
duplication of this file is forbidden.